

ПРЕС КЛИПИНГ

13. мај 2020.

НАСЛОВИ

Већина радника се добро сналази у онлајн раду(str.3)

Део отпуштених радника тужи ПКЦ и агенцију(str.4)

Југоремедија на прекретници о наставку рада(str.5)

У Лесковцу још шест радника Јуре позитивно на корону(str.6)

Da li je posle korona krize realna zabrana rada nedeljom u trgovinama? -

Sindikat za ovaj zahtev dobio blagoslov Crkve(str.6)

Sindikat lekara i farmaceuta Srbije od Lončara traži da zdravstveni radnici budu nagrađeni(str.8)

Deo čačanske fabrike alata obustavio rad zbog zaraze(str.9)

PAD BDP U SVIM REGIONIMA EBRD 3,5 Odsto "Recesija može biti i dublja"(str.10)

Mišić: Radnicima smanjili plate i oni koji su U VRHU PO ZARADI(str.11)

Већина радника се добро сналази у онлајн раду

Центар за истраживање јавних политика управо привео крају анкету о раду од куће у Србији: „Да ли нас је карантин научио да радимо од куће”

Аутор: Марија Бракочевић

Уместо до јуна, компанија „Гугл” одлучила је да већина њених запослених настави да ради од куће до краја ове године. Такву одлуку одмах потом донео је и „Фејсбук”. Из нових правила рада ипак ће бити изузети радници који због природе свог посла морају да буду присутни у канцеларијама послодавца. У Србији се радници увелико враћају на своја радна места, али држава и епидемиолози засад сматрају да је боље да, ко год може, и даље ради од куће, јер је ковид 19 још у циркулацији. У Центру за истраживање јавних политика откривају да су управо привели крају анкетно истраживање о онлајн раду у Србији „Да ли нас је карантин научио да радимо од куће”.

Циљ је био, истиче Тања Јакоби, извршна директорка центра, да се извуку поуке и припреме препоруке које би запосленима, послодавцима и креаторима јавних политика помогле да спремније дочекају будућност, то јест могућност да се поново укаже потреба за организовањем онлајн рада од куће.

– Ово су тек прелиминарни резултати анкете која је део експлоративног истраживања којим су обухваћени запослени и компаније које су бар део пословања пренели у онлајн сферу, укључујући и организацију рада од куће. Међу испитаницима највише је било оних из Београда (60 одсто), али су заступљени и људи из свих других делова Србије. Анкета је обухватила 200 испитаника – напомиње Тања Јакоби.

На питање да ли тренутно раде осам сати, око половина анкетираних одговорила да је задржала такво радно време, док су у другој половини били људи који раде или знатно мање (око четири сата) или више од ове сатнице (10 до 12 часова и више). На који начин је организован онлајн рад од куће, једно је од питања из ове анкете на које је 37 одсто испитаника открило да ради преко интернет платформе послодавца, док око 70 одсто њих користи апликације за тимски рад, а 65 процената ради преко мејла и телефона. У питању су били вишеструки одговори, па зато збир прелази 100 посто.

Међу испитаницима, највећи број њих, око 80 одсто, саопштио је да се добро снашао у онлајн раду. Од тих 80 одсто половина је рекла да су имали довољно времена, а остали да нису имали довољно времена да се припреме, али су се брзо прилагодили. Око 11 одсто испитаника казало је да су имали потешкоћа да се прилагоде и да им је прелаз био пребрз. Свега три одсто људи назначило је да нису успели да се прилагоде и да би им било потребно више месеци да пређу на онлајн рад од куће. Већина анкетираних открила је да им је било потребно око недељу дана да се прилагоде новим условима рада. Око половине њих рекло је да је њихов послодавац успео релативно брзо да направи план за онлајн рад од куће.

Анкетирани су махом истакли да им је овакав начин рада омогућио и да смање могућност заразе, али им углавном недостаје рад у тиму и дружење са колегама. Да би трајно могли да раде од куће, углавном су им, како су назначили у анкети, потребни бољи технички и услови за рад од куће (радни сто, бољи компјутер, засебан простор), боље инструкције послодавца... У узорку испитаника натпросечно доминирају људи са високом стручном спремом, а већина њих је из сектора стручне иновационе и техничке делатности. Потом следе остале услужне делатности и информисање и комуникација, а најмање анкетираних је из сектора пољопривреде, рударства и шумарства. Заступљене су све старосне доби, а 60 одсто свих испитаника има од 30 до 39 година, као и између 40 и 49 година.

Део отпуштених радника тужи ПКЦ и агенцију

Радници у тужбама наводе да није било разлога за отказе јер држава исплаћује три мнинималца, а и да је све у супротности са уговором о додели подстицаја који је фабрика добила

Аутор: Оливера Милошевићу

Смедерево - Некада финска, данас индијска фабрика ПКЦ у Смедереву, током ванредног стања због смањеног обима посла отказала је сарадњу са Агенцијом „Тренквалдер” из Београда, па је више од 300 радника фабрике ауто-каблова остало без посла. Према подацима које је „Политици” доставило Министарство за рад, социјална и борацка питања, реч је о 136 ангажованих на одређено време и 202 радника на неодређено време који су проглашени технолошким вишком. Део њих своја права потражиће на суду, а данас су почели са предајом тужби против „Тренквалдера” и ПКЦ-а због, како тврде, незаконитих отказа. Траже да суд поништи решења о отказу уговора о раду и врати их на посао, као и да донесе привремену меру повратка на посао до доношења правоснажне одлуке.

Једанаест запослених којима су отказани уговори о раду од стране послодавца „Тренквалдер” обратило се инспекцији рада у Смедереву 30. априла на основу чега је 5. маја у ПКЦ-у извршен ванредни инспекцијски надзор и нису утврђене неправилности. Истог дана захтеви запослених прослеђени су Одељењу инспекције рада у Београду, као месно надлежној подручној јединици за Агенцију „Тренквалдер”, која ће код тог послодавца извршити надзор, кажу у одговору „Политици” из Министарства за рад, социјална и борацка питања.

Да инспекција још није билау овој агенцији потврђује и Зоран Букилић, директор за кадровске и правне послове.

Ми се још нисмо вратили у фирму, сви радимо од куће, али према мојим сазнањима, нико нас из инспекције није контактирао и најавио контролу, каже он.

Отпуштени радници који су на неодређено време били ангажовани преко агенције сматрају да у складу са законским прописима имају иста права као радници ПКЦ-а. Зато тврде да је послодавац био дужан да 30 дана пре отказа донесе програм решавања вишка запослених и достави га репрезентативним синдикатима и Националној служби за запошљавање ради давања мишљења, што како кажу, није учињено. Такође, тврде да претходно нису утврђени ни критеријуми по којима се запослени на неодређено проглашавају технолошким вишком, те да у решењима о отказу уговора о раду недостају јасна образложења заснована на доказима.

Све око отказа се десило за 24 сата и ништа није испоштовано, кажу за наш лист прекобројни радници који туже послодавце.

У једној од тужби у коју је „Политика” имала увид, између осталог се наводи да тужени није имао економске разлоге за отпуштање радника будући да је држава обезбедила три минималне зараде због епидемије вируса корона. Истичу да је ПКЦ добио и подстицајна средства од државе под условом запошљавања најмање 1.200 нових радника на неодређено време до 2023. године, од којих 550 током 2020, као и да не смањује број радника. Наводи се да су отпуштањем више од 300 запослених поступили супротно Уговору о додели средстава подстицаја, Закону о страним улагањима и Уредби о одређивању критеријума за доделу подстицаја ради привлачења директних улагања.

У ванредном стању радило око 200 радника

Ванредним инспекцијским надзором у ПКЦ-у утврђено је да тамо ради 1.846 запослених на неодређено време, те да у току ванредног стања није било отказивања уговора о раду. Обим посла био је смањен, тако да је у сменама радило од 200 до 250 запослених, док су остали користили дане по прерасподели, неискоришћене дане годишњег одмора за 2019. годину, годишњи одмор за ову годину, као и плаћено одсуство, наводи ресорно министарство.

Југоремедија на прекретници о наставку рада

Извор: Танјуг

ЗРЕЊАНИН: После три године и 12 неуспешних продаја зрењанинске Југоремедије, стечајни судија затражио је од поверилаца да предујме укупно око шест милиона динара како би ова фирма у стечају наставила да функционише и тражи новог власника, рекао је за Танјуг стечајни управник Радован Савић.

Остали смо без средстава за вођење стечаја и фирме у стечају, а није реч само о оглашавању продаја, него и о рачунима за електричну енергију и другим трошковима око очувања имовине, рекао је Савић.

Разлучни повериоци би требало да се о захтеву суда изјасне до краја недеље а ако прихвате да предујме трошкове, биће организована нова продаја зрењанинске фармацеутске фабрике у стечају.

Савић каже да ће ако разлучни повериоци не приохвате трошкове стечаја, суд моћи да донесе решење о подели имовине Југоремедије повериоцима сразмерно њиховим потраживањима.

То је модел како се завршава стечај када имовина не може да се прода, рекао је Савић

У Лесковцу још шест радника Јуре позитивно на корону

Извор: Танјуг

ЛЕСКОВАЦ: Од 402 узорка тестирана у току јучерашњег дана у Лесковцу, на вирус корона позитивно је 23, од којих је шест радника јужнокорејске компаније "Јура".

Укупан број оболелих радника у тој фабрици од почетка епидемије је 64, а на лечењу у Општој болници је 37 запослених у тој компанији.

Сви хоспитализовани радници "Јуре" имају лакшу клиничку слику, казао је градоначелник Лесковца и командант Штаба за ванредне ситуације Горан Цветановић, додајући да се укупно у Општој болници налази 125 пацијената позитивних на вирус корона.

Од почетка епидемије у Лесковцу је регистровано укупно 332 случаја позитивних на ковид 19.

Цветановић је казао да се највише тестова ради у Лесковцу, а осим новозаражених у том граду, још два су позитивна случаја, у Лебану и Власотинцу.

Резултати се чекају за још 243 узета узорка.

Према подацима које су изнели епидемиолози, радници су се највероватније заразили у превозу, што је и разлог за нагли скок броја оболелих у Лесковцу.

Екапија

Da li je posle korona krize realna zabrana rada nedeljom u trgovinama? - Sindikat za ovaj zahtev dobio blagoslov Crkve

Treba li nedelju zadržati kao radni dan ili ipak dati dan odmora radnicima zaposlenim u trgovinama, bila je tema koja se našla u žiži interesovanja početkom ove godine. Priča je počela još 2018. godine, kada su Asocijacija slobodnih i nezavisnih sindikata (ASNS) i Savez samostalnih sindikata Srbije podneli predlog Ministarstvu trgovine, turizma i telekomunikacija i Vladi da se nedeljom i praznikom zabrani rad u prodavnicama, kako bi bio unapređen kvalitet života radnika .

Ministarsvo trgovine je u januaru ove godine donelo rešenje o formiranju radne grupe , čiji je zadatak, kako je tada navedeno, "sagledavanje svih aspekata eventualne oduke o zabrani rada nedeljom trgovinskih objekata u Srbiji".

Ministar trgovine, turizma i telekomunikacija Rasim Ljajić tada je napomenuo da je reč o 300.000 ljudi koji rade u trgovini, te da ova grana privrede donosi 10% srpskog BDP-a, a 15% svih zaposlenih u Srbiji radi u ovom sektoru.

- Mi moramo da vodimo računa, sa jedne strane, o tim ljudima, njihovim interesima i pravima, a sa druge strane da vodimo računa o našoj ekonomiji i privredi i da vidimo koliko će to da utiče - rekao je tada Ljajić .

Poverenica za zaštitu ravnopravnosti Brankica Janković pozdravila je odluku Ministarstva trgovine, turizma i telekomunikacija da formira radnu grupu, podsetivši da je inicijativu za dopunu Zakona o trgovini uputila sredinom decembra 2019. godine.

U međuvremenu je Asocijacija slobodnih i nezavisnih sindikata saopštila da dobija sve veću podršku trgovinskih lanaca i građana za inicijativu zabrane rada trgovina nedeljom. Oglasio se krajem januara i ministar za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja Zoran Đorđević , koji je naveo da bi trebalo ostaviti poslodavcima i radnicima da se dogovore kako će organizovati rad, te da bi se odluka o zabrani rada nedeljom negativno odrazila na turizam, koji beleži rast u Srbiji.

Istraživali smo da li je situacija sa virusom korona nešto promenila u vezi sa ovom temom.

ASNS: Korona kriza argument više za traženje zabrane rada nedeljom

Predsednica ASNS Ranka Savić smatra da u vreme pandemije "mnogi od nas nisu ništa naučili, izvukli pouke i krenuli nekim drugim putem, boljim, humanijim i solidarnijim".

- Naša politička elita nastavlja po starom, za nijansu i agresivnije, jer se približavaju izbori. Potpuno smo svesni da odluke u ovoj zemlji donosi jedan čovek, predsednik Srbije. Sva moja očekivanja da će se posle ove svetske pandemije čovek staviti u centar, već sada su izneverena. Kriza je pokazala svu ranjivost, ali i ogromnu hitnost, građanina, čoveka, radnika. Kada je on ugrožen staje cela ekonomija, privreda, kultura, staju države - napominje.

Dodaje da bi logičan zaključak i posledica cele situacije trebalo da bude okrenutost "malom" čoveku i njegovim potrebama mnogo više nego do sada.

- Potreba tog čoveka je i da ima nedelju kao dan odmora. Da ima dan koji provodi sa porodicom, familijom i prijateljima. **ASNS će obnoviti zahtev za zabranom rada nedeljom, jer smo izvukli dobre pouke iz korona krize. Ona će nam biti argument više za traženje ove zabrane.** Novi argument će nam biti i podrška Srpske pravoslavne crkve i patrijarha Irineja, od kojih smo dopisom tražili da se izjasne u vezi ove naše inicijative i dobili blagoslov - kaže Savićeva za eKapiju.

Napominje i da su svesni ekonomske krize i njenih posledica, ali i uvereni da zabrana rada nedeljom neće bitno, ni suštinski, uticati na situaciju u Srbiji.

- Mala je cena zabrane rada nedeljom, a veliki je dobitak po zdravlje, sreću, psihički mir svakog zaposlenog u trgovini - zaključuje.

Janković: Najvažnije sanirati posledice po privredu i građane

Poverenica Brankica Janković navodi da je ovom trenutku najvažnije sanirati posledice po privredu i građane nastale posle dvomesečne borbe protiv širenja virusa covid-19 i sprovesti mere zaštite koje su i dalje na snazi.

- Ne treba zaboraviti da je rizik od ponovnog vraćanja virusa prisutan i da je zaštita javnog zdravlja i dalje najvažniji zadatak za sve društvene aktere. **Verujem da postoje prioriteta za koje svako od nas mora imati razumevanja i pružiti podršku u njihovom sprovođenju, svako u svom domenu** - dodaje.

Ističe da je virus korona još jednom potvrdio činjenicu da iznenadne životne okolnosti mogu menjati i najbolje izrađene planove:

- U ovom trenutku najvažnije je preduzeti mere za oporavak privrede, sačuvati radna mesta, pomoći onim građanima koji su više bili pogođeni pandemijom poput nezaposlenih, siromašnih, Roma i drugih ugroženih grupa. Važno je uložiti sve napore da se ojača sistem zdravstvene zaštite, jer poučeni ovim iskustvom moramo uraditi sve što je do nas da se obezbedi efikasno funkcionisanje svih javnih službi. Sada je prilično jasno da će bezbednosni izazovi, rizici i pretnje u budućnosti svakako podrazumevati i ovakve vrste ugrožavanja celokupnog društva, a samim tim i privrede.

Zabrana rada nedeljom u drugim zemljama

Kada govorimo o regionu, iako se u Bosni i Hercegovini i Hrvatskoj o ovoj temi raspravljalo, ideja je realizovana u martu 2019. godine samo u Crnoj Gori .

Govoreći o svetu, Grčka, Austrija, Belgija, Kipar, Češka, Francuska, Nemačka, Mađarska, Island, Luksemburg, Holandija, Španija, Poljska i Velika Britanija imaju jasna pravila o tome ko može, a ko ne može da radi nedeljom, pisao je prošle godine BBC . Italija je planirala uvođenje zabrane, ali su ekonomisti izračunali da bi takva odluka zemlju mogla da košta više od 10 mlrd EUR.

Osim ovog modela postoji i onaj u skandinavskim zemljama, koje prednjače u uvođenju četvorodnevne radne nedelje.

Aleksandra Kekić

Morava info

Sindikata lekara i farmaceuta Srbije od Lončara traži da zdravstveni radnici budu nagrađeni

Sindikata lekara i farmaceuta Srbije uputio je otvoreno pismo ministru zdravlja Zlatiboru Lončaru u kojem traže da se nagradi trud zdravstvenih radnika Srbije tokom epidemije koronavirusa.

Njihovo saopštenje prenosimo u celosti:

U vreme proglašenja pandemije COVID 19, u više navrata je istaknuta uloga i žrtva svih medicinskih radnika, koji su podneli teret iste. Molimo Vas ovom prilikom da dole navedene radnike vrednujete, uvažite i nagradite njihov trud i gubitke.

Molimo Vas da adekvatno istaknete posebno ove kategorije:

1. Zaposlene na Infektivnim odeljenjima, koji su u vreme epidemije na svojim radnim mestima realno provodili mnogo više vremena – dežurstava i smena. Tačnije, radili su onoliko koliko je bilo potrebno.
2. Zaposlene koji su radili u COVID bolnicama, COVID prijemnim ambulancama i COVID odeljenjima – koji nisu zaposleni na tim odeljenjima, a bili su raspoređeni na ista i radili u uslovima povećanog rizika i u otežanim uslovima rada.
3. Zaposlene koji su oboleli od COVID 19 infekcije i zaposlene koji su, ne svojom voljom, morali da budu u samoizolaciji ili izolaciji – po, u tom trenutku, predloženim epidemiološkim merama, a bez potvrde infekcije COVID 19.
4. Zaposlene koji su radili dežurstva i smene – svojih kolega koji su morali biti odsutni ili zbog potvrđene infekcije COVID 19 ili zbog naložene mere izolacije ili samoizolacije, pa su u tom periodu morali da provode mnogo više vremena na ranom mestu.

Mislimo da je minimum odgovornog ponašanja prema svim ovim zaposlenim zdravstvenim radnicima (gore navedenim) da se isplati za ono šta su i koliko su radili. Pri tom, apelujemo na Vas da u ovom postupku ne bude nepravilnosti i prebacivanja odgovornosti – opravdanja vezanih za PKU i Zakon o radu – koja slušamo godinama unazad.

Mislimo da je ovo prilika kada treba dokazati našu i vašu nesebičnu posvećenost primarnom cilju, a to je zdravlje i dobrobit celokupne naše populacije.

Unapred zahvalni, Vaš Sindikat lekara i farmaceuta Srbije

Nova

Deo čačanske fabrike alata obustavio rad zbog zaraze

Svih 146 radnika jednog pogona Fabrike reznog alata u Čačku prekinuli su rad do ponedeljka jer je jedan od radnika zaražen koronavirusom, potvrđeno je u Industrijskom sindikatu te fabrike.

Kod tog radnika tog pogona je pre dva dana potvrđen koronavirus, a trojica radnika koji su imali neposredan kontakt s njim imaju te simptome i očekuju se rezultati testiranja.

Menadžment fabrike je odlučio da svih 146 radnika tog pogona pošalje kući do narednog ponedeljka.

PAD BDP U SVIM REGIONIMA EBRD 3,5 Odsto "Recesija može biti i dublja"

Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD) predviđa da će privrede u regionima u kojima je ona aktivna zabeležiti u proseku pad od 3,5 odsto 2020. zbog ekonomskog uticaja pandemije Kovid-19, i da će naredne godine imati rast od 4,1 odsto.

Očekuje se da će na Zapadnom Balkanu, Bosna i Hercegovina, Severna Makedonija i Srbija trpeti posledice poremećaja globalnih lanaca snabdevanja, zbog svojih snažnih proizvodnih baza, navodi se u novom izdanju Regionalnih ekonomskih perspektiva EBRD-a.

Banka procenjuje da će se usled korona krize bruto domaći proizvod Srbije smanjiti za 3,5 odsto ove godine, nakon čega će se 2021. zemlja snažno oporaviti s rastom od šest procenata, navodi se u saopštenju EBRD-a dostavljenom Tanjugu.

Pandemija je, kako se navodi, "poremetila međunarodnu trgovinu i primorala nekoliko velikih proizvođača u Srbiji na privremenu obustavu proizvodnje".

Oporavak će, dodaje EBRD, zavisiti od postepenog popuštanja domaćih mera za suzbijanje virusa i vraćanja poslovnih aktivnosti u normalu tokom druge polovine godine. Ekonomije Albanije i Crne Gore će biti pogođene zbog velikog oslanjanja na turizam.

EBRD prognozira i Turskoj ove godine pad BDP-a od 3,5 procenata, nakon čega će uslediti rast do šest odsto 2021. U izveštaju se upozorava da su ove projekcije podložne promenama zbog do sada "nezabeleženih neizvesnosti".

"Ako mere socijalnog distanciranja ostanu na snazi mnogo duže nego što se predviđalo, recesija bi mogla da bude mnogo dublja, pri čemu nivoi BDP-a po stanovniku iz 2019. godine neće biti dostignuti godinama", piše u dokumentu.

Takođe se konstatuje da su u svim regionima EBRD-a mere vlada za suzbijanje korona virusa uticale na pad domaće ponude i tražnje, i da ekonomije trpe zbog eksternih šokova, poput naglog pada cena robe koji pritiska izvoznike, poremećaja globalnih lanaca vrednosti, kolapsa turizma i pada doznaka.

Glavni ekonomistkinja EBRD-a, Beata Javorčik, smatra da je, kako svet bude izlazio iz krize, od presudne važnosti da se zemlje regiona usredsrede na buduću saradnju i jačanje ekonomske otpornosti.

"Križa je bila ogroman udarac, a izlazak iz nje će biti jednako izazovan. Ovo nije vreme za ekonomski nacionalizam i protekcionizam, već vreme za oblikovanje bolje budućnost kroz međunarodnu predanost slobodnoj trgovini, ublažavanju klimatskih promena i ekonomskoj saradnji", rekla je ona

Mišić: Radnicima smanjili plate i oni koji su U VRHU PO ZARADI

Tijana Grujić

Među onima koji su na samom vrhu liste po ostvarenoj dobiti u prošloj godini nalaze se i oni poslodavci koji su odmah na početku epidemije korona virusa u aprilu svojima zaposlenima smanjili plate na minimalce, upozorava Ranka Mišić, predsednica Saveza sindikata Republike Srpske.

Ona za Srpskainfo kaže da Savez sindikata RS ima podatak da su privredna društva i banke u Republici Srpskoj prošle godine ostvarile ukupnu neto dobit od oko 1,85 milijardi KM. To je povećanje u odnosu na godinu pre, kada je ukupna neto dobit bila oko 1,66 miliona KM, piše Srpskainfo.

– Istovremeno, privatna preduzeća nisu nešto solidarna, što se može videti u podacima Fonda solidarnosti. Takmiče se javna preduzeća ko će biti solidarniji – ilustruje Mišićeva.

Kaže da zato uopšte ne veruje u priču predstavnika privrednika da će u maju određena preduzeća prestati s proizvodnjom.

– Znae, neki poslodavci zloupotrebljavaju sve ovo, pa bi da se nakače na pomoć države. Niko nije otvorio preduzeće zbog radnika već zbog vlastite zarade, tako da te priče ne shvatam ozbiljno. Naravno, neke firme će se zatvoriti, zatvaraju se i u normalna vremena – ističe predsednica Saveza sindikata RS.

Ona poručuje poslodavcima da se odreknu dela “šteka”, odnosno zarade, i da se solidarišu sa svojim radnicima koji će u suprotnom odmah da odu u Nemačku čim to bude moguće.